

Materiały pomocnicze do oceny merytorycznej wniosków

Kryterium:

ZNACZENIE GATUNKU DLA EUROPEJSKICH LUB KRAJOWYCH ZASOBÓW

Kręgowce

Warszawa 2008

Publikacja opracowana przez Centrum Koordynacji Projektów Środowiskowych na potrzeby realizacji projektów w V osi priorytetowej Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (2007 – 2013) - Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych.

OCENA ZNACZENIA GATUNKU

KRĘGOWCE

Niniejszy dokument prezentuje zbiorcze zestawienie kategorii zagrożeń wg „czerwonej księgi”, „czerwonej listy” zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce oraz wg wyniku „Raportu ogólnej oceny stanu zachowania gatunków w poszczególnych regionach biogeograficznych zgodnie z postanowieniami art. 17 Dyrektywy Siedliskowej”.

Ocena skali zagrożenia gatunku wg kategorii Światowej Unii Ochrony Przyrody IUCN

EX / EX? - Gatunki wymarłe lub prawdopodobnie wymarłe (Extinct or probably extinct)

EXP - Gatunki wymarłe w Polsce (Extinct in Poland)

CR - Krytycznie zagrożone (Critically Endangered)

EN - Zagrożone (Endangered)

VU - Narazone (Vulnerable)

NT - Gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia (Near Threatened)

LR - Gatunki niższego ryzyka (Lower Risk)

LC - Najmniejszej troski (Least Concern)

DD – Dane niepełne (Data Deficient)

Oceny skali zagrożenia gatunków zostały zamieszczone za zgodą Instytutu Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk w Krakowie.

Szczegółowe informacje dotyczące przedstawionych gatunków dostępne są w następujących publikacjach:

- *Polska czerwona księga zwierząt. Kręgowce*, red. Zbigniew Głowaciński, Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa 2001
- *Polska Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce*, red. Zbigniew Głowaciński, Instytut Ochrony Przyrody PAN, Kraków 2002

Raport ogólnej oceny stanu zachowania gatunków wg art. 17 Dyrektywy Siedliskowej

FV - Stan właściwy

U1 - Stan niezadowalający

U2 - stan zły

XX - stan nieznan

Wyniki raportu ogólnej oceny stanu zachowania gatunków w poszczególnych regionach biogeograficznych (alpejskim, kontynentalnym i bałtyckim) zgodnie z postanowieniami art. 17 Dyrektywy Siedliskowej zostały opublikowane za zgodą Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

Raporty dotyczące stanu zachowania wszystkich gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty (czyli siedlisk i gatunków z załączników I, II, IV i V Dyrektywy Siedliskowej) zostały opracowane na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska i zatwierdzone przez Ministerstwo Środowiska.

Pełny raport z oceny stanu zachowania gatunków z podziałem na poszczególne komponenty jak np. zasięg, populacja, siedlisko, dostępny jest na stronie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska.

<http://www.gios.gov.pl/index7.php?temat=16>

zakładka [Monitoring gatunków i siedlisk przyrodniczych](#)

zakładka Projekty raportów dla KE

Gatunki priorytetowe

Gwiazdką (*) oznaczono gatunki priorytetowe w rozumieniu Dyrektywy Siedliskowej

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
RYBY						
Aloza	<i>Alosa alosa</i>	XX				
Boleń	<i>Aspius aspius</i>	FV	XX			
Brzana	<i>Barbus barbus</i>	U2	U2		DD	
Brzana karpacka	<i>Barbus cyclolepis</i>	U1	U2			
Brzanka	<i>Barbus meridionalis</i>	U2	U2		DD	
Certa	<i>Vimba vimba</i>				DD	
Ciosa	<i>Pelecus cultratus</i>	FV			NT	NT
Dennik	<i>Liparis liparis</i>				VU	VU
Głowacica	<i>Hucho hucho</i>				CR	CR
Głowacz białopłetwy	<i>Cottus gobio</i>	FV	FV		DD	
Głowacz przęgopłetwy	<i>Cottus poecilopus</i>				NT	NT
Iglicznia	<i>Sygnathus typhle</i>				CR	CR
Jesiotr zachodni/jesiotr bałtycki	* <i>Acipenser sturio/ Acipenser oxyrhynchus</i>				EX	EXP
Kiełb białopłetwy	<i>Gobio albipinnatus</i>	FV			NT	NT
Kiełb Kesslera	<i>Gobio kessleri</i>	FV			NT	NT
Koza	<i>Cobitis taenia</i>	FV	FV		DD	
Koza złotawa	<i>Sabanejewia aurata</i>	XX	FV		EN	EN
Lipień	<i>Thymallus thymallus</i>	U1	U1			
Łosoś atlantycki	<i>Salmo salar</i>	U1			CR	CR
Miętus	<i>Lota lota</i>				DD	
Minóg morski	<i>Petromyzon marinus</i>	U2			EN	EN
Minóg rzeczny	<i>Lampetra fluviatilis</i>	U2			VU	NT
Minóg strumieniowy	<i>Lampetra planeri</i>	FV	XX		NT	NT
Minóg ukraiński	<i>Eudontomyzon mariae</i>	XX	XX		NT	NT

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
Parposz	<i>Alosa fallax</i>	U2			EN	EN
Piekielnica	<i>Alburnoides bipunctatus</i>				VU	VU
Piskorz	<i>Misgurnus fossilis</i>	FV			NT	NT
Różanka	<i>Rhodeus sericeus</i>	FV			NT	NT
Sapa	<i>Abramis sapa</i>				NT	NT
Sieja	<i>Coregonus lavaretus</i>	FV			DD	
Sielawa	<i>Coregonus albula</i>	FV			DD	
Strzebla błotna/przekopowa	<i>Eupallasella (Phoxinus) percnurus</i>	U1			EN	EN
Świnka	<i>Chondrostoma nasus</i>				DD	
Troć jeziorowa	<i>Salmo trutta m. lacustris</i>				EN	EN
PŁAZY						
Grzebiuszka ziemna	<i>Pelobates fuscus</i>	U1				
Kumak górski	<i>Bombina variegata</i>		FV			
Kumak nizinny	<i>Bombina bombina</i>	U1			DD	
Ropucha paskówka	<i>Bufo calamita</i>	XX				
Ropucha zielona	<i>Bufo viridis</i>	XX	FV			
Rzekotka drzewna	<i>Hyla arborea</i>	XX	XX			
Traszka grzebieniasta	<i>Triturus cristatus</i>	U1	U1		NT	
Traszka karpacka	<i>Triturus montandoni</i>		FV		LC	LC
Żaba jeziorkowa	<i>Rana lessonae</i>	U1	XX			
Żaba moczarowa	<i>Rana arvalis</i>	U1	XX			
Żaba trawna	<i>Rana temporaria</i>	U1	FV			
Żaba wodna	<i>Rana esculenta</i>	U1	XX			
Żaba zwinka	<i>Rana dalmatina</i>	XX			NT	NT

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
GADY						
Gniewosz plamisty	<i>Coronella austriaca</i>		XX		VU	VU
Jaszczurka zielona	<i>Lacerta viridis</i>				EX	EXP
Jaszczurka zwinka	<i>Lacerta agilis</i>	FV	FV			
Wąż eskulapa	<i>Elaphe longissima</i>		U2		CR	CR
Żółw błotny	<i>Emys orbicularis</i>	U2			EN	EN
PTAKI						
Batalion	<i>Philomachus pugnax</i>				EN	EN
Bączek	<i>Ixobrychus minutus</i>				VU	VU
Bąk	<i>Botaurus stelaris</i>				LC	LC
Bekasik	<i>Lymnocyptes minimus</i>				CR	CR
Biegus zmienny	<i>Calidris alpina</i>				EN	EN
Bielik	<i>Haliaeetus albicilla</i>				LC	LC
Błotniak zbożowy	<i>Circus cyaneus</i>				VU	VU
Brodziec leśny	<i>Tringa glareola</i>				CR	CR
Brodziec pławny	<i>Tringa stagnatilis</i>				EN	EN
Cietrzew	<i>Tetrao tetrix</i>				EN	EN
Czapla purpurowa	<i>Ardea purpurea</i>				LC	LC
Czeczotka	<i>Acanthis flammea</i>				LC	LC
Derkacz	<i>Crex crex</i>				DD	
Drop	<i>Otis tarda</i>				EX	EXP
Dubelt	<i>Gallinago media</i>				VU	VU
Dudek	<i>Upupa epops</i>				DD	
Dzierlatka pośmiecieszka	<i>Galerida cristata</i>				DD	
Dzierzba czarnoczelna	<i>Lanius minor</i>				CR	CR
Dzierzba rudogłowa	<i>Lanius senator</i>				CR	CR

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
Dzięcioł biało-grzbiety	<i>Dendrocopos leucotos</i>				NT	NT
Dzięcioł trójpalczasty	<i>Picoides tridactylus</i>				VU	VU
Gadożer	<i>Circaetus galicus</i>				CR	CR
Głuszec	<i>Tetrao urogalus</i>				CR	CR
Hełmiatka	<i>Netta rufina</i>				LC	LC
Jarząbek	<i>Bonasa bonasia</i>				DD	
Kania czarna	<i>Milvus migrans</i>				NT	NT
Kania ruda	<i>Milvus milvus</i>				NT	NT
Karliczka	<i>Porzana pusilla</i>				EX	EXP
Kobczyk	<i>Falco vespertinus</i>				EX	EXP
Kraska	<i>Coracias garrulus</i>				CR	CR
Kropiatka	<i>Porzana porzana</i>				DD	
Krzyżodziób sosnowy	<i>Loxia pytyopsittacus</i>				EX	EXP
Kulik wielki	<i>Numenius arquata</i>				VU	VU
Kulon	<i>Burhinus oedicephalus</i>				CR	CR
Łęczak	<i>Tringa glareola</i>					CR
Mewa mała	<i>Larus minutus</i>				LC	LC
Mornel	<i>Charadrius morinellus</i>				CR	CR
Nagórnik	<i>Monticola saxatilis</i>				CR	CR
Nur czarnoszyi	<i>Gavia arctica</i>				EX	EXP
Ohar	<i>Tadorna tadorna</i>				LC	LC
Orlik grubodzioby	<i>Aquila clanga</i>				CR	CR
Orlik krzykliwy	<i>Aquila pomarina</i>				LC	LC
Orzeł przedni	<i>Aquila chrysaetos</i>				EN	EN
Orzełek włochaty	<i>Hieraaetus pennatus</i>				CR	CR

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
Ostrygojad	<i>Haematopus ostralegus</i>				VU	VU
Pardwa	<i>Lagopus lagopus</i>				EX	EXP
Płochacz halny	<i>Prunella collaris</i>				NT	NT
Podgorzałka	<i>Aythya nyroca</i>				EN	EN
Podróżniczek	<i>Luscinia svecica</i>				NT	NT
Pomurnik	<i>Tichodroma muraria</i>				CR	CR
Przepiórka	<i>Coturnix coturnix</i>				DD	
Puchacz	<i>Bubo bubo</i>				NT	NT
Pustułeczka	<i>Falco naumanni</i>				EX	EXP
Puszczyk mszarny	<i>Strix nebulosa</i>				LC	LC
Puszczyk uralski	<i>Strix uralensis</i>				LC	LC
Rożeniec	<i>Anas acuta</i>				EN	EN
Rybitwa białoczelna	<i>Sterna albifrons</i>				NT	NT
Rybitwa białoskrzydła	<i>Chlidonias leucopterus</i>				NT	NT
Rybitwa białowąsa	<i>Chlidonias hybridus</i>				LC	LC
Rybitwa czubata	<i>Sterna sandvicensis</i>				CR	CR
Rybitwa popielata	<i>Sterna paradisea</i>				LC	LC
Rybołów	<i>Pandion haliaetus</i>				VU	VU
Sęp płowy	<i>Gyps fulvus</i>				EX	EXP
Sieweczka obroźna	<i>Charadrius hiaticula</i>				VU	VU
Siewka złota	<i>Pluvialis apricaria</i>				EX	EXP
Słonka	<i>Scolopax rusticola</i>				DD	
Sokół wędrowny	<i>Falco peregrinus</i>				CR	CR
Sóweczka	<i>Glaucidium passerinum</i>				LC	LC
Strepet	<i>Tetrax tetrax</i>				EX	EXP
Szlachar	<i>Mergus serrator</i>					EN

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
Ślepowron	<i>Nycticorax nycticorax</i>				LC	LC
Świstun	<i>Anas penelope</i>				CR	CR
Tracz długodzioby	<i>Mergus serrator</i>				EN	
Turkawka	<i>Sreptopelia turur</i>				DD	
Uszatka błotna	<i>Asio flammeus</i>				VU	VU
Wąsatka	<i>Panurus biarmicus</i>				LC	LC
Włochatka	<i>Aegolius funereus</i>				LC	LC
Wodniczka	<i>Acrocephalus paludicola</i>				VU	VU
Zielonka	<i>Porzana parva</i>				NT	NT
Żoła	<i>Merops apiaster</i>				NT	NT
SSAKI						
Borowiaczek	<i>Nyctalus leisleri</i>	U1	XX		VU	VU
Borowiec wielki	<i>Nyctalus noctula</i>	XX	XX			
Bóbr	<i>Castor fiber</i>	VF	VF			
Chomik europejski	<i>Cricetus cricetus</i>	U2			DD	
Darniówka tatrzańska	<i>Microtus (Pitymys) tatricus</i>		FV		LC	LC
Foka obrączkowana (nerpa)	<i>Phoca hispida</i>			U2		
Foka pospolita	<i>Phoca vitulina</i>			U2		
Foka szara	<i>Halichoerus grypus</i>	U2		U2	EN	EN
Gacek brunatny	<i>Plecotus auritus</i>	FV	FV			
Gacek szary	<i>Plecotus austriacus</i>	XX	XX			
Karlik drobny	<i>Pipistrellus pygmaeus</i>	FV				
Karlik malutki	<i>Pipistrellus pipistrellus</i>	FV	FV			
Karlik większy	<i>Pipistrellus nathusii</i>	FV				

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
Koszatka	<i>Dryomys nitedula</i>	U1	XX		NT	NT
Kozica podgat. Tatrzański	* <i>Rupicapra rupicapra tatrca</i>		U1		CR	CR
Kuna leśna	<i>Martes martes</i>	FV	FV			
Mopek	<i>Barbastella barbastellus</i>	XX	XX		DD	
Morświn	<i>Phocoena phocoena</i>			U2	LC	LC
Mroczek posrebrzany	<i>Vespertilio murinus</i>	XX	FV		LC	LC
Mroczek pozłocisty	<i>Eptesicus nilssonii</i>	XX	FV		NT	NT
Mroczek późny	<i>Eptesicus serotinus</i>	FV	FV			
Niedźwiedź brunatny	* <i>Ursus arctos</i>		U1		NT	NT
Nocek Bechsteina	<i>Myotis bechsteini</i>	U1	U1		NT	NT
Nocek Brandta	<i>Myotis brandtii</i>	FV	FV			
Nocek duży	<i>Myotis myotis</i>	U1	FV			
Nocek łydkowłosy	<i>Myotis dasycneme</i>	U1	XX		EN	EN
Nocek Natterera	<i>Myotis nattereri</i>	FV	FV			
Nocek orzęsiony	<i>Myotis emarginatus</i>	U1	U1		EN	EN
Nocek rudy	<i>Myotis daubentonii</i>	FV	FV			
Nocek wąsatek	<i>Myotis mystacinus</i>	FV	FV			
Norka europejska	* <i>Mustela lutreola</i>				EX	EXP
Nornik śnieżny	<i>Chionomys (Microtus) nivalis</i>				LC	LC
Orzesznica	<i>Muscardinus avellanarius</i>	FV	FV			
Podkowiec duży	<i>Rhinolophus ferrumequinum</i>	XX			LC	LC
Podkowiec mały	<i>Rhinolophus hipposideros</i>	U1	U2		EN	EN
Popielica	<i>Glis glis</i>				NT	NT
Ryjówka średnia	<i>Sorex caecutiens</i>				NT	NT

Nazwa polska	Nazwa łacińska	Ocena wg art. 17 Dyr. Siedliskowej			Kat. "Czerwonej listy"	Kat. "Czerwonej księgi"
		Region kontynent.	Region alpejski	Region bałtycki		
Ryś	<i>Lynx lynx</i>	U2	U1		NT	NT
Rzęsorek mniejszy	<i>Neomys anomalus</i>				LC	LC
Smużka	<i>Sicista betulina</i>	XX	XX		EN	
Smużka stepowa	<i>Sicista subtilis</i>	XX			EN	EN
Suseł morełgowany	<i>Spermophilus citellus</i>	U1			EX	EXP
Suseł perełkowany	* <i>Spermophilus suslicus</i>	U2			EN	EN
Świstak podgat. tatrzański	* <i>Marmota marmota latirostris</i>		U1		EN	EN
Tarpan	<i>Equus gmelini</i>				EX	EX
Tchórz	<i>Mustela putorius</i>	FV	FV			
Tchórz stepowy	<i>Mustela eversmanni</i>	XX			NT	NT
Tur	<i>Bos primigenius</i>				EX	EX
Wilk	* <i>Canis lupus</i>	U1	FV		NT	NT
Wydra	<i>Lutra lutra</i>	FV	FV			
Zając bielak	<i>Lepus timidus</i>	U1			EN	EN
Żbik	<i>Felis silvestris</i>	U1	U1		EN	EN
Żołędnica	<i>Eliomys quercinus</i>				CR	CR
Żubr	* <i>Bison bonasus</i>	U1	U1		EN	EN